

Cultura i Espectacles

EL CAMP DELS NINOTS

Els arqueòlegs d'Atapuerca troben a Caldes un bòvid sencer d'un milió d'anys d'antiguitat

Faran més excavacions a la recerca d'unes restes humanes que serien les més antigues d'Europa

D. Bonaventura, Caldes de Malavella Arqueòlegs de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona que formen part de l'equip d'Atapuerca han desenterrat a Caldes de Malavella un bòvid fossilitzat d'una antiguitat superior al milió d'anys.

Els arqueòlegs, que qualifiquen la troballa d'*«excepcional a Catalunya»*, no descarten en futures campanyes trobar restes humanes fossilitzades, que serien les més antigues d'Europa.

El bòvid, que segons l'arqueòleg Robert Sala pertany a una

espècie extingida fa 1 milió d'anys –anomenat *Leptobos*–, s'ha trobat sencer, però per efecte del treball amb una excavadora se n'han perdut les extremitats inferiors.

L'animal ha aparegut a una fondària d'uns tres metres al jaciment conegut com «el camp dels ninots», a tocar del nucli urbà, en un antic cràter que quan va perdre l'activitat volcànica va convertir-se en un llac.

Les ribes d'aquest llac formaven unes platges de sorra en un entorn riquíssim de fauna i

flora. Els animals anaven a abeurar-s'hi. Els carnívors aprofitaven aquests moments per protagonitzar escenes de cacera.

Però els humans –i això de confirmar-se amb proves científiques més contundents seria una notícia d'abast internacional– també habitaven aquell entorn.

Robert Sala ha assegurat que s'han trobat eines de pedra usades pels humans, però no s'ha pogut establir la connexió entre aquestes eines i les restes de fauna fossilitzada.

Sala està convençut que aquestes restes d'indústria lítica pertanyen a homínids que van habitar l'actual comarca de la Selva fa més d'un milió d'anys, però encara no ho pot demostrar.

Les restes humanes més antigues trobades a Europa són

■ **També troben rates, peixos, ocells i amfibis fossilitzats**

les d'Atapuerca, on s'ha determinat l'existència d'una espècie batejada com l'*Homo Antecessor*, de 800.000 anys d'antiguitat.

Les restes del bòvid trobat a Caldes es transportaran a la Universitat Rovira i Virgili per fer-ne l'estudi detallat. Una rèplica extreta d'un motlle quedarà exposada de forma permanent a Caldes.

El regidor Marcel Vila, que ahir va visitar el jaciment, va afirmar que aquest s'ha d'integrar al «*projecte de promoció de tot el nostre territori*».

DANIEL BONAVENTURA

MOTLLE DE SILICONA. Abans procedir a l'aixecament i trasllat de les restes se n'ha extret un motlle per fer la rèplica de l'animal fossilitzat.

tot el nostre territori».

Bruno Gómez, Gerard Campeny i Robert Sala són codirectors de les excavacions, en les qual durant 18 dies han treballat una desena de professionals.

Els treballs continuaran amb vista a la primavera vinent. Segons Robert Sala, «el camp dels ninots» té un «*projecte a llarg termini*» que consistirà a anar excavant a les zones que antigament conformaven la riba de l'estany.

El Museu Paleontològic de Sabadell farà l'estudi de la fauna menor trobada en aquesta campanya: rates, peixos, amfibis, ocells i eriçons. És una zona on també abunden les plantes fossilitzades, entre elles anous.

L'estat de conservació de totes les restes fòssils és «*extraordinàriament bona*», en paraules dels experts de l'equip d'Atapuerca.

L'equip de la Universitat Rovira i Virgili treballa conjuntament amb el Departament de Geologia Ambiental de la UdG. Membre d'aquest departament, Montserrat Vehí va ser la descobridora de l'existència de l'antic llac al camp dels ninots.

Des dels anys setanta, gràcies a un projecte de l'Associació Arqueològica de Girona, se sap que a la comarca de la Selva hi ha uns 120 jaciments localitzats en superfície.